

Torsdagen den 23 juni 2011

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

EUROPAPARLAMENTET

Genomförandet av sammanhållningspolitikens program 2007–2013

P7_TA(2011)0283

Europaparlamentets resolution av den 23 juni 2011 om rapporten 2010 om genomförandet av sammanhållningspolitikens program 2007–2013 (2010/2139(INI))

(2012/C 390 E/01)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 174–178,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 31 mars 2010 med titeln "Sammanhållningspolitiken: Strategirapport 2010 om genomförandet av programmen 2007–2013" (KOM(2010)0110),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 31 mars 2010 som följer med kommissionens meddelande av den 31 mars 2010 med titeln Sammanhållningspolitiken: Strategirapport 2010 om genomförandet av programmen 2007–2013 (SEK(2010)0360),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 25 oktober 2010 med titeln "Cohesion Policy: Responding to the economic crisis, a review of the implementation of cohesion policy measures adopted in support of the European Economic Recovery Plan" (SEK(2010)1291),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 14 november 2008 med titeln "Regions 2020 – an assessment of future challenges for EU regions" (SEK(2008)2868),
- med beaktande av kommissionens meddelande med titeln "Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla" (KOM(2010)2020),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 januari 2011 med titeln "Regionalpolitikens bidrag till Europa 2020-strategins mål för hållbar tillväxt" (KOM(2011)0017),
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden ⁽¹⁾,
- med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 1828/2006 av den 8 december 2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1083/2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden och för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden, i synnerhet artikel 7 ⁽²⁾,

⁽¹⁾ EUT L 210, 31.7.2006, s. 25.⁽²⁾ EUT L 371, 27.12.2006, s. 1.

Torsdagen den 23 juni 2011

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 397/2009 av den 6 maj 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden vad gäller stödberättigande för investeringar i energieffektivitet och förnybar energi i bostäder ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 437/2010 av den 19 maj 2010 om ändring av förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden vad gäller stödberättigande för bostadsinsatser till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper ⁽²⁾,
- med beaktande av rådets beslut av den 6 oktober 2006 om gemenskapens strategiska riktlinjer för sammanhållningen (2006/702/EG) ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 24 mars 2009 om genomförandet av strukturfondsförordningen 2007–2013: resultatet av samrådet om sammanhållningspolitikens nationella strategier och program ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2010 om hur synergieffekterna av medel öronmärkta för forskning och innovation enligt förordning (EG) nr 1080/2006 avseende Europeiska regionala utvecklingsfonden och sjunde ramprogrammet för forskning och utveckling har utnyttjats i städer och regioner såväl som i medlemsstaterna och i unionen ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 14 december 2010 om att uppnå verklig territoriell, social och ekonomisk sammanhållning inom EU – en nödvändig förutsättning för global konkurrenskraft? ⁽⁶⁾,
- med beaktande av kommissionens informationsdokument nr 1 av den 28 februari 2007 med titeln ”Earmarking” (COCOF/2007/0012/00),
- med beaktande av kommissionens informationsmeddelande av den 18 maj 2009 med titeln ”Indicative structure for the national strategic reports 2009” (COCOF 09/0018/01),
- med beaktande av rådets slutsatser om kommissionens strategiska rapport 2010 om genomförandet av programmen inom sammanhållningspolitiken, vilka antogs vid mötet i rådet (utrikes frågor) den 14 juni 2010,
- med beaktande av regionkommitténs yttrande av den 1–2 december 2010 över ”Sammanhållningspolitiken: Strategirapport 2010 om genomförandet av programmen 2007–2013” (ReK 159/2010),
- med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 14 juli 2010 om främjande av ett effektivt partnerskap i förvaltningen av sammanhållningsprogrammen, baserat på välfungerande metoder från programperioden 2007–2013 (ECO/258),
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för regional utveckling och yttrandena från budgetutskottet, utskottet för sysselsättning och sociala frågor, utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, utskottet för industrifrågor, forskning och energi samt utskottet för transport och turism (A7-0111/2011), och av följande skäl:

⁽¹⁾ EUT L 126, 21.5.2009, s. 3.

⁽²⁾ EUT L 132, 29.5.2010, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 291, 21.10.2006, s. 11.

⁽⁴⁾ EUT C 117 E, 6.5.2010, s. 79.

⁽⁵⁾ EUT C 161 E, 31.5.2011, s. 104.

⁽⁶⁾ Antagna texter, P7_TA(2010)0473.

Torsdagen den 23 juni 2011

- A. I artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskrivs att EU, för att främja en harmonisk utveckling inom hela unionen, ska utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka sin ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning samt särskilt sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnande regionerna, såsom landsbygdsområden, områden som påverkas av industriomvandlingar och regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar. Samtidigt måste man beakta Europa 2020-strategin för att garantera att EU blir en smart och hållbar ekonomi för alla.
- B. Sammanhållningspolitiken spelar en central roll för strävandena efter att helt uppnå målen i Europa 2020-strategin, särskilt på området för sysselsättning och sociala frågor, på samtliga förvaltningsnivåer och inom alla geografiska områden.
- C. Den strategiska dimensionen av sammanhållningspolitiken som garanterar att politiken överensstämmer med EU:s prioriteringar – att göra Europa och dess regioner attraktivare för investeringar och arbete, att förbättra kunskapen och innovationsmiljön för att nå tillväxt samt att skapa fler och bättre arbetstillfällen – föreskrivs och lyfts fram i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (nedan kallad "den allmänna förordningen"), gemenskapens strategiska riktlinjer för sammanhållning (nedan kallade "de strategiska riktlinjerna"), den nationella strategiska referensramen och verksamhetsprogrammen.
- D. Strategirapporteringen är ett nytt instrument i sammanhållningspolitiken, som infördes under den innevarande programperioden genom den allmänna förordningen som ett instrument för att kontrollera genomförandet av de strategiska riktlinjerna i syfte att öka det strategiska innehållet och främja öppenheten och redovisningsskyldigheten inom sammanhållningspolitiken. Vid planeringen av nästa programperiod bör man utnyttja den information som inhämtats och dra lärdom av de erfarenheter som gjorts.
- E. Vid öronmärkningen av medel till Lissabonagendan identifierades vissa av de överenskomna 86 prioriterade programmen som särskilda prioriteringar enligt tillväxt- och sysselsättningsagendan från Lissabon. För de regioner som omfattas av konvergensmålet identifierades 47 prioriterade program som öronmärkta prioriteringar, medan man för regioner som omfattas av målet "regional konkurrenskraft och sysselsättning" endast identifierade 33 prioriterade program.
- F. Kommissionen och medlemsstaterna enades om att för 2009 års nationella strategirapporter endast utbyta information om prioriterade områden per mål, och att datumet för att inhämta informationen skulle vara den 30 september 2009. Vid detta datum led medlemsstaterna ännu av effekterna av den ekonomiska krisen, och en del medlemsstater hade problem att komma igång i början av programperioden. Mer informativa uppgifter förväntas därför i den kommande strategirapporten för 2013.
- G. Det råder fortfarande markanta ekonomiska, sociala och miljömässiga skillnader mellan de europeiska regionerna, delvis till följd av de två senaste utvidgningarna och delvis på grund av de direkta följderna av den globala finansiella och ekonomiska krisen, även om dessa skillnader har minskat under det senaste årtiondet till följd av sammanhållningspolitikens aktiva bidrag som är avgörande för att säkerställa konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt samtidigt som hänsyn tas till specifika regionala förhållanden.
- H. Sammanhållningspolitiken har varit ett viktigt inslag i den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, och har framhållit strukturfondernas betydelse som verktyg för ekonomisk stimulans, i synnerhet för små företag och för hållbarhet och energieffektivitet. Kommissionen uppmanades att lägga fram en rapport under 2010 om vilka åtgärder som vidtagits som en del av EU:s bemötande av krisen.
1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens strategirapport om genomförandet av de sammanhållningspolitiska program som samfinansieras av strukturfonderna. Parlamentet gratulerar medlemsstaterna för deras insatser i utarbetandet av de första nationella strategirapporterna, vilka har visat sig innehålla mycket användbar information om genomförandet.

Torsdagen den 23 juni 2011

2. Europaparlamentet påpekar att man vid en jämförande analys bör beakta att fem medlemsstater använde information hämtad från ett senare datum och en från ett tidigare datum. Parlamentet anser att det vore lämpligare att jämföra de framsteg som gjorts av varje individuell medlemsstat med genomsnittet för EU.

3. Europaparlamentet anser att öppenhet vid tilldelningen av medel bidrar till ett korrekt genomförande och är ett huvudvillkor för att uppnå sammanhållningsfondens övergripande mål, och att öppenheten därför bör förbättras i alla faser av genomförandet. Parlamentet anser att förteckningen över mottagare även fortsättningsvis bör offentliggöras, framför allt på internet, eftersom det är ett effektivt verktyg för att förbättra öppenheten. Enligt parlamentet har gemenskapens riktlinjer och det nya instrumentet strategirapportering bidragit till en ökad redovisningsskyldighet vid genomförandet av de sammanhållningspolitiska målen. Parlamentet efterfrågar här en regelbunden politisk debatt som kan bidra till att förbättra öppenhet, ansvarstagande och utvärdering när det gäller resultaten av sammanhållningspolitiken.

Genomförande

4. Europaparlamentet konstaterar att finansieringsvolymen för projekten enligt rapporterna är 93,4 miljarder EUR, vilket motsvarar 27,1 procent av tillgängliga EU-medel under innevarande period, och att detta genomsnitt är detsamma för de tre sammanhållningspolitiska målen och de kategorier som öronmärks i Lissabonstrategin samt för framstegen vid genomförandet av gemenskapens strategiska riktlinjer. Parlamentet framhåller dock att framstegen varierar avsevärt mellan olika länder och inom olika ämnesområden, med aggregerade siffror för projekturval på över 40 procent i 9 medlemsstater och under 20 procent i 4 medlemsstater.

5. Europaparlamentet upprepar sin tillfredsställelse över de nationella ansträngningar som har medfört att de genomsnittliga anslag som använts för att fullfölja Lissabonagendan utgör 65 procent av tillgängliga medel i konvergensregionerna och 82 procent i de regioner som omfattas av målet för konkurrenskraft och sysselsättning, vilket är mer än vad som ursprungligen efterfrågades. Parlamentet konstaterar med glädje att sammanlagt 63 miljarder EUR enligt rapporterna har tilldelats sådana projekt som har öronmärks i Lissabonstrategin, och att projekturvalet för öronmärkning i Lissabonstrategin sker i samma takt eller något snabbare än urvalet för andra åtgärder. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att fortsätta att öronmärka resurser för projekt om stöder Europa 2020-strategin.

6. Europaparlamentet noterar att framstegen bland ämnesområdena i gemenskapens strategiska riktlinjer är högst på området för territoriell dimension (30 procent) och över genomsnittet i fråga om "Att skapa tillväxt genom förbättrad kunskap och innovation", men under 27,1 procent för de andra två riktlinjerna, och att projekturvalet ligger över genomsnittet för projekt som är öronmärks i Lissabonstrategin inom både Konvergens och Regional konkurrenskraft och sysselsättning, men att det endast uppgår till 20,5 procent för målet Europeiskt territoriellt samarbete. Parlamentet beklagar de allvarliga begränsningarna i strategirapportens analys av sammanhållningspolitikens konkreta resultat, som är en följd av att man inte har haft tillgång till indikatorer för output och resultat från samtliga medlemsstater. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att se över sina administrativa rapporteringskrav och medlemsstaterna att bli bättre på att tillhandahålla uppgifter om hur programmen genomförs.

7. Mot bakgrund av den ekonomiska krisen och den stigande arbetslösheten välkomnar Europaparlamentet de framsteg som gjorts i och med genomförandet av projekt med relevans för riktlinjen "Fler och bättre arbetstillfällen". Parlamentet rekommenderar dock med eftertryck att kommissionen inför sådana metoder för samarbete med medlemsstaterna som gör det enklare att snabbt mobilisera och på ett effektivt sätt fördela alla nödvändiga resurser för att uppnå en resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi där det råder tillväxt, hög sysselsättning samt social och territoriell sammanhållning och där fattigdom bekämpas, i enlighet med de prioriterade målen i Europa 2020-strategin, särskilt när det gäller sysselsättning och sociala frågor, så att tillväxt och produktivitet främjas och sysselsättningsutvecklingen förbättras i Europa.

8. Europaparlamentet gläder sig åt att Europeiska socialfonden har tillhandahållit lämpligt stöd för genomförandet av arbetsmarknadsreformer och visat sig vara ett effektivt instrument som underlättar övergången från passiva till aktiva och till och med förebyggande arbetsmarknadsåtgärder. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fortsätta med strukturella reformer som kan förebygga eventuella framtida kriser på arbetsmarknaden.

Torsdagen den 23 juni 2011

9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fortsätta genomförandet av medfinansierade åtgärder som syftar till att stödja arbetsmarknaderna på regional nivå genom att minska könssegregationen och orättvisorna, såsom lönegapet och underrepresentationen av kvinnor i beslutsfattande positioner. För detta måste samordningen av arbete och familjeliv underlättas och det måste bli lättare att omvandla osäkra anställningar till anställningar med rättigheter, eftersom en betydande andel kvinnor har osäkra anställningsförhållanden.

10. Europaparlamentet understryker vikten av att förbättra infrastruktur och tjänster inom missgynnade mikroregioner med hög koncentration av socialt marginaliserade människor (t.ex. romer), och att också se till att dessa tjänster blir ekonomiskt överkomliga.

11. Europaparlamentet framhåller hur viktig transportsektorn i stort är för att säkra den territoriella, ekonomiska och sociala sammanhållningen. Det faktum att investeringarna i järnvägssektorn inte fortskrider enligt plan och är lägre än för vägsektorn är enligt parlamentet en källa till oro, eftersom det innebär att de inte i tillräckligt hög grad bidrar till att minska koldioxidutsläppen inom transportsektorn. Parlamentet understryker här att investeringar som har planerats oproportionerligt mellan de olika transportsätten försvårar upprättandet av ett europeiskt intermodalt transportsystem, och konstaterar att om genomförandet fördröjs ytterligare kan obalanserna komma att förvärras.

12. Europaparlamentet erinrar om att ca 23,7 procent (82 miljarder EUR) av de medel från Sammanhållningsfonden och strukturfonderna som avsatts för 2007–2013 ska gå till transport, men att endast hälften kommer att gå till TEN-T-projekt (17 miljarder EUR till det prioriterade TEN-T-nätet och 27,2 miljarder EUR till den övergripande delen). Resten av medlen ska öronmärkas för investeringar i nationella, regionala och lokala projekt som inte finns med på TEN-T-kartorna. Parlamentet konstaterar att anslagen från Sammanhållningsfonden och strukturfonderna till transportsektorn fördelas mellan transportsätten och transportnäten utan att man i tillräcklig grad beaktar EU:s mål.

13. När det gäller det territoriella samarbetet uppmärksammar Europaparlamentet tendensen att dra ut på lanseringen av såväl gränsöverskridande projekt som järnvägsprojekt i allmänhet, och framhåller det europeiska mervärde som TEN-T-nätet bidrar med, vilket är särskilt tydligt i gränsöverskridande delar av projekt och i dessa delars sammankoppling med nationella väg- och järnvägsprojekt samt i projekt för inre vattenvägar. Parlamentet föreslår i detta sammanhang att man systematiskt inför gemensamma plattformar för bästa praxis som organiseras utifrån socioekonomiska, geografiska, demografiska och kulturella kriterier.

14. Europaparlamentet välkomnar att medel har avsatts för investeringar som syftar till att öka energieffektiviteten och användandet av förnybar energi i bostadsbyggande samt för investeringar i bostadsprojekt för marginaliserade befolkningsgrupper, något som har genomförts på ett framgångsrikt sätt i många regioner och som bör drivas vidare även i framtiden.

15. Europaparlamentet uppmanar till ett mer effektivt genomförande av programmen inom miljösektorn, särskilt inom gränsöverskridande områden som ger ett europeiskt mervärde, t.ex. bekämpning och begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, investeringar i renare teknik med låga koldioxidutsläpp, bekämpning av luft- och vattenföroreningar, skydd av den biologiska mångfalden, utökade järnvägsnät och främjande av energieffektivitet, särskilt inom byggsektorn, och förnybara energikällor i syfte att uppfylla målen i Europa 2020-strategin och främja gröna jobb och en grön ekonomi.

16. På grund av den låga genomförandegraden menar Europaparlamentet att medel för att förebygga och/eller garantera en snabb insats vid miljökatastrofer måste användas, och uppmanar medlemsstaterna att påskynda investeringarna i förebyggande åtgärder samt i sanering av industriområden och förorenad mark.

Torsdagen den 23 juni 2011

17. Europaparlamentet beklagar förseningarna i projekturvalet för strategiska områden som t.ex. järnvägssektorn, vissa energi- och miljöinvesteringar, den digitala ekonomin, social delaktighet samt förvaltnings- och kapacitetsuppbyggnad, och efterfrågar en grundlig analys av orsakerna till dessa förseningar. Samtidigt uppmanas medlemsstaterna att inkludera regionerna i en mer noggrann bevakning av de områden där ansträngningarna måste ökas. Däremot framhålls att upptagningsnivån för miljöprojekt i de europeiska programmen för territoriellt samarbete har stigit, och pekar på det uppenbara mervärde som samarbete medfört i detta sammanhang. Parlamentet betonar dock att medlemsstater kan ha kommit ikapp på områden där de låg efter i genomförandet av projekten, och att förseningar på detta specifika stadium därför inte behöver vara ett tecken på hur hela programperioden har fungerat. Parlamentet påpekar här att utnyttjandekapaciteten och budgetgenomförandet avseende sammanhållningspolitiken har accelererat under 2010, vilket bl.a. beror på att lagstiftningsändringar nyligen genomförts och på att operativa program nu kommit igång ordentligt efter det att kommissionen äntligen godkänt de sista förvaltnings- och kontrollsystemen.

18. Europaparlamentet anser att man omedelbart måste vidta åtgärder för att förbättra resultaten på vissa prioriterade områden. Parlamentet rekommenderar att man utför en djupgående analys av genomförandeproblemen inom områden med specifika förseningar vid projekturval, och uppmanar i detta sammanhang medlemsstaterna att öka sina ansträngningar att förbättra projekturvalet på de försenade områdena, samt att snabbare genomföra alla utvalda projekt för att inte misslyckas med att uppnå målen.

19. Europaparlamentet anser att projekten i vissa fall måste väljas ut och genomföras snabbare och att de avsatta medlen måste användas på ett allmänt bättre sätt, framför allt när det gäller verksamheter som syftar till att förbättra humankapitalet, främja hälsa och förebyggande av sjukdomar, säkra lika möjligheter, stödja arbetsmarknaderna och öka den sociala delaktigheten, särskilt för att överbrygga den ekonomiska krisens negativa effekter.

20. Europaparlamentet framhåller att flera medlemsstater bekräftat att den disciplin de tvingats till genom öronmärkningskravet har lett till bättre kvalitet och ökad fokusering inom programplaneringen. Parlamentet noterar dessutom att medlemsstaterna enhälligt ansåg att ett bibehållande av de grundläggande värderingarna i den nationella strategiska referensramen och de operativa programmen inom Lissabonstrategin är den bästa vägen att hantera krisen, samt bekräftade återigen betydelsen av de medelfristiga och långsiktiga mål som ingår i dessa dokument.

Utmaningar vid genomförandet

21. Europaparlamentet understryker att man på vissa områden inte har kunnat uppnå ett effektivt urval eller ett effektivt genomförande av projekt till följd av att viktiga förutsättningar saknats, såsom förenklade ansökningsförfaranden på nationell nivå, tydliga nationella prioriteringar för vissa insatsområden, införlivande i god tid av EU-lagstiftning samt konsoliderad institutionell och administrativ kapacitet, och till följd av onödigt omfattande nationell byråkrati. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna och regionerna att underlätta genomförandet av politiken genom att anta dessa utmaningar och framför allt anpassa den rättsliga ramen för statligt stöd, offentlig upphandling och miljöregler, samt att arbeta för institutionella reformer.

22. Europaparlamentet erinrar om att den avsevärda förseningen vid genomförandet av politiken i huvudsak beror på sent avslutade förhandlingar om den fleråriga finansieringsramen och lagstiftningspaketet för sammanhållningspolitiken, vilket resulterat i ett försenat slutförande av de nationella strategierna och verksamhetsprogrammen, ändrade bestämmelser för finansiell kontroll och finansiella utvärderingskriterier på nationell nivå, överlappning med avslutningen av perioden 2000–2006 och knappa offentliga medel för medfinansiering i medlemsstaterna.

23. Europaparlamentet beklagar att strategirapporten inte tillhandahåller någon allsidig information om de regionala skillnaderna fram till 2009, trots att rapporten skulle belysa det bidrag som program medfinansierade av medel från strukturfonderna har gett till genomförandet av de sammanhållningspolitiska målen.

Torsdagen den 23 juni 2011

Reaktion på den ekonomiska krisen

24. Europaparlamentet välkomnar offentliggörandet av kommissionens arbetsdokument med titeln "Cohesion Policy: Responding to the economic crisis, a review of the implementation of cohesion policy measures adopted in support of the European Economic Recovery Plan", och framhåller att denna granskning främst grundas på informationen från nationella strategirapporter. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta de åtgärder som krävs för att se till att den information som ges av medlemsstaterna är korrekt.

25. Europaparlamentet konstaterar att under den globala finansiella och ekonomiska krisen och den nuvarande ekonomiska nedgången bidrar EU:s sammanhållningspolitik i hög grad till den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, utgör den största källan för gemenskapsinvesteringar i realekonomin, och har visat sig tillåta ett flexibelt och ändamålsenligt bemötande av den socioekonomiska situationen, vilken snabbt försämrats. Parlamentet betonar att medlemsstaterna har välkomnat att krisåtgärderna kunnat skraddarsys till deras särskilda behov, men uppmanar ändå till mer flexibla och mindre invecklade regler för att bekämpa krisen och uppmanar medlemsstaterna att snarast använda alla möjligheter som kommissionen ger för att säkerställa att bemötandet blir ändamålsenligt, sker i god tid och är anpassat till särskilda behov och för att man på ett framgångsrikt sätt ska kunna ta sig ut ur krisen för att uppnå en långsiktig hållbar utveckling genom att öka sysselsättningen i och stärka konkurrenskraften och öka attraktiviteten hos de europeiska regionerna.

26. Europaparlamentet framhåller hur viktigt det är att arbeta hårdare för att överbrygga svårigheterna med att mäta den övergripande effekten av särskilda sammanhållningspolitiska åtgärder inom ramen för den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, och beklagar att granskningen därför endast kan ge en begränsad bild av konkreta exempel på nationell nivå. Parlamentet välkomnar trots det analysen av god praxis och de första slutsatserna i rapporten.

27. Europaparlamentet anser att tecknen på en återhämtning efter krisen är svaga och att Europa under de kommande åren kommer att behöva hantera sina strukturella svagheter, även genom sammanhållningspolitiska insatser och riktade investeringar, främst till forskning och utveckling, innovation, utbildning och teknik som är till nytta för alla sektorer när det gäller att öka konkurrenskraften. Parlamentet understryker därför behovet av en ingående analys av effekterna av de åtgärder som har vidtagits för att motverka krisen samt behovet av att göra strukturfondsmedel tillgängliga, eftersom strukturfonderna är en kraftfull mekanism som är avsedd att hjälpa regionerna i deras ekonomiska och sociala omstrukturering och när det gäller att främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning samt solidaritet.

Att skapa synergieffekter och undvika en sektoriell spridning av resurser för regionalpolitiska åtgärder

28. Europaparlamentet delar rådets åsikt i rådets slutsatser om strategirapporten 2010 i fråga om det mervärde som följer av att ha ett enda strategiskt och integrerat angreppssätt för strukturfonderna. Parlamentet påminner om att varje fond behöver ha sina egna regler för att framgångsrikt användas på fältet i specifika situationer. Parlamentet framhåller dessutom behovet av att man efter krisen konsoliderar de offentliga budgetarna och ökar synergierna och effekten av alla tillgängliga finansieringskällor (från EU och nationella källor och genom EIB-instrument) genom att samordna dem på ett effektivt sätt.

29. Europaparlamentet framhåller att synergieffekter mellan strukturfonder och andra sektorspolitiska instrument, samt mellan dessa instrument och nationella, regionala och lokala resurser, är avgörande och skapar värdefulla kopplingar som medför ett ömsesidigt stärkande, ett hållbart genomförande av program samt social sammanhållning. Parlamentet inser att eftersom medel har öronmärkts för 2007–2013 är sammanhållningspolitiken bättre rustad för att skapa synergieffekter med forsknings- och innovationspolitiken. Parlamentet understryker att strukturfonder skulle kunna användas för att förbättra forskningsinfrastrukturen så att forskningen uppnår den kompetensnivå som behövs för att få tillgång till forskningsanslag, och framhåller fördelarna av synergieffekter mellan Eruf, ESF och EJFLU. Parlamentet noterar att erfarenheten tydligt visar att det krävs att program finansierade genom Europeiska socialfonden genomförs på ett framgångsrikt sätt för att man ska kunna göra finansieringen av ekonomiska åtgärder med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden så effektiv som möjligt. Parlamentet påminner här om de möjligheter som korsfinansiering medför, vilka ännu inte har utnyttjats till fullo. Parlamentet uppmanar

Torsdagen den 23 juni 2011

kommissionen att inför nästa strategirapport infoga en hänvisning till samspelet mellan strukturfonderna liksom till deras samspel med EU:s andra finansieringsinstrument.

Övervakning och utvärdering

30. Europaparlamentet understryker att tekniskt stöd, övervakning och utvärdering stimulerar erfarenhetsbaserat lärande och tillsammans med en effektiv finansiell kontroll kommer att utgöra en drivfjäder för en förbättrad utförandekvalitet.

31. Europaparlamentet beklagar att endast 19 medlemsstater rapporterat om huvudindikatorer, och att man därför i detta läge inte kan få någon första tydlig EU-omfattande överblick av politikens konkreta effekter. Parlamentet uppmanar med eftertryck medlemsstaterna att använda huvudindikatorer vid nästa omgång av strategirapporteringen 2012-2013. Parlamentet uppmanar kommissionen att ingripa och hjälpa medlemsstaterna och regionerna att i rätt tid ta fram samstämda och fullständiga uppgifter.

32. Europaparlamentet understryker att kommissionen måste hitta effektiva och konstanta övervaknings- och kontrollsystem för att förbättra styrningen och effektiviteten i strukturfondernas leveranssystem. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka samstämdheten i och kvaliteten hos kontrollerna av medlemsstaternas framsteg genom att göra det obligatoriskt att i nästa programperiod inkludera ett minsta antal huvudindikatorer i de nationella strategirapporterna för att underlätta jämförelse och resultatorientering genom att tillhandahålla mer detaljerade riktlinjer.

God praxis

33. Europaparlamentet anser att god praxis för och ömsesidiga lärdomar vid genomförande av politiken måste lyftas fram och utbytet främjas, tillsammans med en förhöjd administrativ kapacitet, i synnerhet hos lokala och regionala myndigheter, i syfte att förbättra effektiviteten och verkningens grad samt undvika att tidigare misstag upprepas.

34. Europaparlamentet uppmanar till god praxis med avseende på nationell rapportering, som att t.ex. använda huvudindikatorer, rapportera om resultat och output samt om synergier mellan nationell politik och EU-politik, hålla offentliga debatter och samråd med aktörer, lägga fram rapporter inför nationella parlament för yttrande samt offentliggöra rapporterna på regeringarnas webbplatser (där en tydlig och koncis terminologi ska användas i alla rapporter), eftersom sådan praxis förbättrar rapporteringskvaliteten och ökar egenansvaret hos aktörer i medlemsstaterna. Parlamentet insisterar på att man följer bästa praxis i de regioner som kännetecknas av låg utnyttjandekapacitet i finansieringsprogrammen.

35. Europaparlamentet gläder sig åt att kommissionen anger hur de nationella, regionala och lokala myndigheterna kan omvandla verksamhetsprogrammen till mål för hållbar utveckling i Europa 2020-strategin, och hur metoder kan få en ny inriktning mot smarta tillväxtmål under den innevarande programperioden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att omedelbart investera mer i hållbar utveckling och smart tillväxt, social delaktighet och jämlikhet mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden samt att använda medlen mer effektivt. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att ta initiativ till en debatt om hur sammanhållningspolitiken kan bidra till målen i Europa 2020-strategin under perioden 2007-2013.

Slutsatser och rekommendationer

36. Europaparlamentet framhåller de små och medelstora företagens roll som innovativa aktörer i ekonomin, och betonar behovet av att utveckla denna sektor bland annat genom att genomföra småföretagsakten, förbättra små och medelstora företags tillgång till finansiering och driftskapital och uppmanar små och medelstora företag att medverka i innovativa projekt så att deras konkurrenskraft och möjligheter att skapa fler arbetstillfällen kan stärkas. Parlamentet betonar att många sociala och ekonomiska fördelar kan fås genom samarbete på lokal och regional nivå mellan offentliga myndigheter, små och medelstora företag, företagsnätverk, forskningsinstitut och kluster samt genom en effektiv användning av alla befintliga resurser,

Torsdagen den 23 juni 2011

inklusive de finansieringstekniska instrumenten (Jeremie) för att ge de små och medelstora företagen tillgång till kapital. Parlamentet betonar dock i fråga om finansiering genom lån att rättssäkerheten behöver förbättras så att finansiella mellanhänder och offentliga stödbankar kan fastställa villkor för innovativa finansiella instrument som gäller för hela programperioden.

37. Europaparlamentet är helt övertygat om att god förvaltning på såväl EU-nivå som nationell, regional och lokal nivå och ett effektivt samarbete mellan olika myndighetsnivåer är grundläggande för att säkra kvaliteten i beslutsfattandet och den strategiska planeringen samt för att höja förmågan att utnyttja medel från strukturfonderna och Sammanhållningsfonden och därmed säkra ett framgångsrikt och effektivt genomförande av sammanhållningspolitiken. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stärka och mobilisera flernivåstyret i enlighet med fördraget och subsidiaritets- och partnerskapsprinciperna. Parlamentet understryker därför betydelsen av en ordentlig partnerskapsstrategi som tillämpas både lodrätt och vågrätt, och rekommenderar att kvaliteten på deltagandet i partnerskapet bedöms, med tanke på att partnerskap kan leda till förenkling, i synnerhet i projekturvalsarbetet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att från början inkludera regionala och lokala nivåer i arbetet med att fastställa investeringsprioriteringarna och i själva beslutsfattandet, samt att integrera dem med aktörer från det civila samhället och samhällsrepresentanter i genomförandet av program. Parlamentet föreslår i detta sammanhang att man inrättar en territoriell pakt för lokala och regionala myndigheter om Europa 2020-strategin i varje medlemsstat.

38. Europaparlamentet anser att förenklingen av bestämmelser och förfaranden bör bidra till en effektiv fördelning av medel, och att förenklingen därför bör fortsätta och förhoppningsvis resultera i bättre bestämmelser för perioden efter 2013, både på EU-nivå och på nationell nivå, utan att det skapar stora problem för stödmottagare. Parlamentet anser att regionalpolitiken i högre grad bör anpassas till användarnas behov och att en förenkling bör innebära att onödiga administrativa hinder och kostnader samt andra hinder för de politiska målsättningarna minskar och att feltolkningar i samband med dagens administrativa förfaranden undviks samtidigt som man uppnår en mer flexibel projektledning, synkroniserade kontroller och en effektivare politik. Parlamentet beklagar att överflödigt byråkrati, onödigt komplicerade regler som ofta ändras och en avsaknad av harmoniserade förfaranden leder till att stora medel förblir oanvända. Parlamentet anser att det måste råda balans mellan förenkling och stabilitet i bestämmelserna och förfarandena.

39. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och regionala myndigheter att öka kapacitetsuppbyggnaden och minska den administrativa bördan för att särskilt se till att projekt medfinansieras av nationella bidrag och, när så behövs, med hjälp av finanstekniskt stöd, i syfte att öka upptagningen av medel och undvika ytterligare investeringsförseningar.

40. Parlamentet stöder kommissionens avsikt att satsa på ett resultatriktat genomförande av strukturfonderna och anser att strategisk rapportering är ett värdefullt verktyg för att kontrollera hur genomförandet fortskrider och för att skapa en grund för kollegial granskning och strategisk debatt på EU-nivå. I syfte att höja kvaliteten på den strategiska rapporteringen, baserad på jämförbara och tillförlitliga uppgifter, uppmanas medlemsstaterna att arbeta mer analytiskt och strategiskt när man tar fram nationella rapporter som är mer inriktade på mål, resultat och strategisk utveckling, samt att i god tid lägga fram korrekta uppgifter om huvudindikatorerna och de överenskomna målen. Europaparlamentet betonar därför att strategirapporten 2013 bör vara resultatriktad och fokusera mer på en kvalitativ analys av hur effektiva programmen är och av outputs, resultat och snabba effekter snarare än att presentera alltför många statistiska uppgifter.

41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i samband med halvtidsöversynen av budgetramen 2007–2013 och sammanhållningspolitiken säkerställa ett ökat utnyttjande av EU-stödet under perioden 2011–2013.

42. Europaparlamentet uppmanar alla EU institutioner och medlemsstater att vid nästa förhandlingsrunda om sammanhållningspolitikens framtid arbeta för ett snabbare färdigställande av viktiga handlingar, såsom den fleråriga finansiella ramen och förordningar i syfte att få bukt med de svårigheter som kan uppstå i början av nästa programperiod.

Torsdagen den 23 juni 2011

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att sammanhållningspolitiken i framtiden kommer att få tillräckliga ekonomiska resurser. Parlamentet anser att sammanhållningspolitiken inte bara bör betraktas som ett instrument för att uppnå målen för sektorsinriktad politik, eftersom den är en EU-politik med stort mervärde som har sitt eget existensberättigande, nämligen den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. Parlamentet understryker därför att sammanhållningspolitiken bör förbli oberoende och att dess nuvarande grundvalar och principer inte bör ändras genom en sektoriell spridning.

*

* *

44. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaterna.

Programmet för städer i Europa och dess framtid i sammanhållningspolitiken

P7_TA(2011)0284

Europaparlamentets resolution av den 23 juni 2011 om programmet för städer i Europa och dess framtid i sammanhållningspolitiken (2010/2158(INI))

(2012/C 390 E/02)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt avdelning XVIII,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden ⁽²⁾,
- med beaktande av rådets beslut 2006/702/EG av den 6 oktober 2006 om gemenskapens strategiska riktlinjer för sammanhållningen ⁽³⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 397/2009 av den 6 maj 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden vad gäller stödberättigande för investeringar i energieffektivitet och förnybar energi i bostäder ⁽⁴⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2010 av den 15 december 2010 om ändring av förordning (EG) nr 663/2009 om inrättande av ett program för hjälp till ekonomisk återhämtning genom finansiellt stöd från gemenskapen till projekt på energiområdet, ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 21 februari 2008 med titeln "En uppföljning av EU:s territoriella agenda och Leipzigstadgan – ett europeiskt handlingsprogram för fysisk planering och territoriell sammanhållning" ⁽⁶⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 21 oktober 2008 om styrelseformer och partnerskap på nationell och regional grundval samt på projektbasis inom regionalpolitiken ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ EUT L 210, 31.7.2006, s. 25.

⁽²⁾ EUT L 210, 31.7.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 291, 21.10.2006, s. 11.

⁽⁴⁾ EUT L 126, 21.5.2009, s. 3.

⁽⁵⁾ EUT L 346, 30.12.2010, s. 5.

⁽⁶⁾ EUT C 184 E, 6.8.2009, s. 95.

⁽⁷⁾ EUT C 15 E, 21.1.2010, s. 10.